

PETROL, GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA. IZDAJA TRGOVSKO PODJETJE PETROL. IZHAJA OBČASNO. UREDNIŠKI ODBOR: STANE LENARČIČ, RAJKO NOVAK IN MILAN SEMENIČ. ODGOVORNI UREDNIK: STANE LENARČIČ. TISKA TISKARNA »TONETA TOMŠIČA« V LJUBLJANI

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA PETROL

Čestitka našim dolgoletnim sodelavcem - 25- in 20-letnikom!

Že tretjič v našem podjetju slavimo 25-letnike in že osmič 20-letnike. To slovesnost imamo vsako leto glede na pomembnost na upravi podjetja, medtem ko so proslave 10-letnikov organizirane v poslovnih enotah.

Na letošnji proslavi 25- in 20-letnikov, ki je bila 15. 12. 1972, je predsednik poslovnega odbora nagovoril slavljenke takole:

Drage slavljenke, slavljenici!

Zbrali smo se, da vam v imenu celotnega kolektiva izročimo skromna priznanja za vaše neutrudno delo v naši gospodarski organizaciji.

Prišli ste med nas polni mladeniškega žara in v naponu svojih delovnih sposobnosti. Prišli ste v maloštevilni kolektiv, ki je komaj začrtal svojo razvojno pot. Prišli ste in ostali. Vlačili ste uso svojo delovno energijo, svojo voljo in sposobnost, da bi bili v letih, ki so minila hitro kot poletna ploha, soustvarjalci tega, kar danes imamo.

Začetek ni bil lahek — nasprotno, morali ste prebresti marsikatero oviro, morali ste delati v neprimernih prostorih, z neprimernimi delovnimi sredstvi, vendar ste vzdržali v zavesti, da samo z delom in samoodrekanjem kolektiv postane to, kar je postal. Enoten, močan, reprezentančen. Niste zahtevali pohval za svoje delo, zadovoljni ste bili, ko ste videli, da vaša prizadevanja rojevajo PETROL, ki je z leti postal pojem solidnosti ne le v naši ožji domovini, temveč v širši domovini in zamejstvu.

Začeli ste tiho in skromno, polni upov, skritih želja in vere v boljšo prihodnost. Niste se vpraševali, za kaj, za koga, vztrajali ste in uspeli. V zgradbo Petrola ste vtakali svoje delo in osebnost — na to bodite vsaj danes

ponosni, ponosni na svojo prehojeno, za človeško življenje dolgo, a sicer kratko pot ustvarjanja boljše prihodnosti za vas, za nas in tiste, ki pridejo za nami.

Minula leta so se med seboj zelo razlikovala. Bila so slaba, boljša, dobra in zelo dobra. Bila so pretkana z marsikaterimi presenečenji, z žalostjo, z veseljem. Leto je sledilo letu in vsako je prinašalo nekaj novega. Spomini so obledeli — neprijetnosti in težave so pozabljene, potisnjene v kraj, spominjate se le tistega veselega, lepega in vedrega. Tudi prav je tako — ker sicer ne bi vzdržali, ne bi bili danes slavljenici.

Ko se skupno z vami oziramo po prehojeni poti, z radostjo v srcu vidimo, da smo ustvarili veliko in močno, enotno in v medsebojnih odnosih tovariško gospodarsko organizacijo, ne da bi bilo treba iskati podpore od koderkoli in od kogarkoli.

Vrstijo se postojanke PETROLA po cestah Slovenije — to so naši bencinski servisi, tudi skladišča in instalacije v Zalogu in Kopru, rafinerija v Mariboru, avtopark-delavnica in aeroservisi so naš ponos, naš uspeh. Vse to je naše, ustvarili so to naši delavci, ustvarjali ste to tudi vi.

Trudili smo se v vseh teh letih, da bi preprečili vse krivice in nismo pozabili, da so medsebojni odnosi temelj zadovoljstva in spodbuda za slehernega člana kolektiva, da vztraja na poti k skupnemu uspehu. Nikoli nismo dovolili, da se med nas vrine sovraštvo, da se skalijo naši odnosi, da nekdo razdira, kar smo zgradili.

Sadovi naše delavnosti, solidarnosti, discipline, medsebojnega razumevanja in strpnosti so naši uspehi, ki so mogoči le, če je kolektiv trden in zdrav. Mi pa smo

S proslave 25- in 20-letnikov 15. decembra 1972

Slavljenici, ki so vložili 25 let dela za naše podjetje, tovariši Garmus, Curk, Šilaz, Zupančičeva, Vidmarjeva, Pavko, inž. Zagradnik, Žgave

**Vsem članom kolektiva želimo srečno
in še bolj samoupravljaljsko novo leto 1973!**

tak kolektiv bili, smo in bomo. Zahvala, da smo bili in da smo tak kolektiv in garant, da bomo tudi v bodoče, gre predvsem vam, dragi slavljenici, ki ste skoraj od vsega začetka dajali ton in vsebino našemu sedanjemu skupnemu delu; vi ste bili nosilci idej napredka in ste še danes eden glavnih

stebrov zgradbe našega PETROLA.

Zato vam, drage slavljenice in slavljenici, v imenu celotnega kolektiva izrekam najtoplejšo zahvalo za vaše dolgoletno sodelovanje z željami, da še dolgo in plodno sodelujete pri nadaljnjih prizadevanjih za krepitev našega kolektiva!

SLAVLJENCI 25-LETNIKI PO POSLOVNIH ENOTAH SO NASLEDNJI:

PE Avtopark-delavnica,
Franc Žgavc
PE Celje,
Leopold Garmuš
PE Rafinerija Maribor,
ing. Janez Zagradnik
Franc Pauko

PE Ljubljanska posl.,
Janez Šilar
PE Zalog,
Anton Curk
PE Uprava,
Darinka Vidmar
Marija Zupančič

SLAVLJENCI 20-LETNIKI PA SO NASLEDNJI:

PE Avtopark-delavnica,
Jože Šteblaj
Egon Karič
PE Maribor,
Franc Zorko

PE Ljubljanska posl.,
Anton Grosek
PE Uprava,
Ela Grabnar
Srečo Loboda

Za 10 let dela pri podjetju so prejeli zlate značke po poslovnih enotah naslednji delavci:

PE AJDOVŠČINA PE POSTOJNA Skrjanc Franc

Pavšič Alojz
Pišot Janko

Strel Leopold
Tumpej Milka
Černjač Martin
Vadnal Milka

PE KOPER
Furlan David

PE BREŽICE

Pucelj Franc
Perše Janez
Turk Franc

Lah Branko
Grmek Alojz
Bizjak Rudi
Merlak Leopold
Škrl Ruža
Rebec Vera
Jaksetič Drago

PE LJUBLJANA

Čičerov Stane
Gale Jože
Kavčič Janez
Sovinc Ivan
Repič Danica
Zdravkovič Cirila
Pogačar Klara
Stele Avgust
Srdar Niko
Jernejčič Marjan
Tomazin Jože
Bohinc Stefan
Fajdiga Jože
Nagode Ludvik
Ramovš Jože
Kešnar Jože
Dolenc Vinko

PE RAFINERIJA MIN. OLJ,
MARIBOR

Krepfel Leopold
Petrovič Stefan
Miklošič Franc

AVTOPARK-DELAVNICA
Košar Feliks

PE UPRAVA
Šušteršič Milena
Gubanc Srečko
Steblovnik Andreja
Rugelj Nevenka
Gernedel Milan
Koprivec Cenka
Berce Zofija
Gregorčič Jožica
Modič Pavla
Prešeren Vida
Lenarčič Stane

PE CELJE

Jager Janez
Lotrič Greta
Golavšek Hajdelora
Tkalec Rudi

PE PTUJ

Kukovec Marjan
Petrovič Alojz

PE MARIBOR

Premzl Jože
Polanec Stanko
Lokar Slava
Potočnik Justina
Ferk Jože
Košar Feliks

PE ZALOG

Čosič Dušan
Ulčar Stane
Novak Franc
Pavlinič Bogo
Razoršek Albin

25 let vodenja podjetja

Jože Rožman, generalni direktor

Ob proslavi 25- in 20-letnikov je predsednik poslovnega odbora posebej nagovoril slavljenca — generalnega direktorja Jožeta Rožmana ob njegovi 25-letnici vodenja podjetja takole:

»Naj mi bo dovoljeno, da v naši sredi pozdravim še enega slavljenca. Človeka, ki ga vsi dobro poznamo in spoštujemo. Spoštujemo zaradi njegovih strokovnih kvalitet in človečnosti. To je mož, ki je 25 let vodil naše podjetje od majhne nepomembne distributerske organizacije do današnjega Petrola, do gospodarske organizacije, ki je postala pojem pri nas in v svetu. Ta mož je bil direktor, glavni direktor in je danes generalni direktor — ta mož je Jože Rožman, ki letos slavi jubilej, ki je redek ne le pri nas, temveč tudi v svetu. Biti na čelu enega podjetja 25 let, v času, ki je minil v vihri ustvarjanja nove države, ki je minil v ustvarjanju samoupravljanja, ni bilo lahko — nasprotno.

Zato mislim, da govorim v imenu vseh navzočih in celotnega kolektiva, ko se našemu dragemu tovarišu, prijatelju in generalnemu direktorju zahvaljujem za vse, kar je ustvaril do danes z željami, da nas pelje tudi v bodoče po poti napredka in razvoja.«

Razširitev maloprodajne mreže v letu 1972

Po investicijskem programu, ki ga je sprejel delavski svet v letu 1971 in 1972, smo odprli po vsej Sloveniji 8 novih bencinskih servisov.

Med temi servisi je bil zgrajen v Mariboru interni servis pri tamkajšnjem Avtobusnem prometu. Omenjeni servis je zgrajen na območju njihovega manipulativnega prostora in oskrbuje njihov promet z gorivi in mazivi. Servis dela neprekinjeno. Odprt je bil 1. 7. 1972 in tako danes že z zadovoljstvom ugotavljamo, mi in naš potrošnik, da objekt kakor tudi kolektiv, ki je zaposlen tam, upravičuje izgradnjo tega objekta.

Poslovna enota Ptuj je imela do sedaj v Ptujju dva bencinska servisa, ki sta bila po prometu med močnejšimi v Sloveniji. Zaradi tega smo na predlog te PE zgradili nov bencinski servis v Hajdošah pri Ptujju, to je ob glavni cesti Maribor—Ptuj in pred ocepom nove ceste Ptuj—hrvatska meja. Bencinski servis je bil odprt 8. 9. 1972. Z omenjenim servisom smo, tako kot je bilo predvideno, razbremenili servisa v Ptujju.

Ob izgradnji nove restavracije — motela na Čatežu smo dotedanji bencinski servis porušili in namesto njega zgradili nov, večji in funkcionalno bolj urejen bencinski servis. Novi servis ima veliko večje parkirne in manipulativne zmožljivosti, tako odprtih in nadkritih prostorov kakor tudi več električnih črpalk za oskrbo z gorivi. Ta servis je bil odprt dne 15. 8. 1972.

Krajevna skupnost Bizeljsko je pred nekaj leti zgradila v lastni režiji manjši bencinski servis za oskrbo goriv in maziv na območju Bizeljskega. Ta servis je posloval pod zelo slabimi pogoji in tudi vzdrževanje servisa je bilo slabo. Na predlog poslovne enote Brežice smo se odločili, da omenjeni servis odkupimo in da prevzame nadaljnjo oskrbo z naftnimi derivati na tem območju naše podjetje. Ta servis posluje pod našim imenom od 2. 10. 1972. V zvezi s tem smo se odločili, da servis rekonstruiramo in ga preuredimo v skladu z našimi zahtevami.

Po programu, ki smo ga imeli z občinsko skupščino Sežana o izgradnji bencinskih servisov na njihovem območju, smo dogradili in dali v promet v juliju letos bencinski servis v Štanjelu na Krasu. Omenjeni servis je situiran na križišču cest, ki vodijo v Vipavsko dolino, Goriško in Komen na Krasu. Po omenjenem programu je trenutno še v gradnji bencinski servis v Lokvi pri Divači, ki bo odprt v januarju prihodnjega leta.

Po dogovoru z občinsko skupščino Nova Gorica smo dogradili na njihovem območju 2 bencinska servisa. Manjši servis je bil odprt v mesecu oktobru 1972 v Opatjem selu. Mesec zatem smo odprli drugi bencinski servis v Goriških brdih in sicer v Neblem. Na območju SO Nova Gorica pa so v izgradnji še bencinski servisi: Stara gora, Šempas in Nova Gorica, Vojkova c. II. →

Člani kolektiva, ki so letos slavili 20 let dela pri podjetju: Loboda, Grosek, Grabnarjeva, Karič, Steblaj, Zorko

Razpravljali smo o pismu predsednika ZKJ tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ in sprejeli obveznosti

Glavna točka dnevnega reda sestanka OOZK Petrol za ljubljansko področje konec oktobra letos je bilo pismo predsednika ZKJ in izvršnega biroja ZKJ. Zaradi pomembnosti vsebine je bilo na sestanku povabljenih tudi več nečlanov ZK, ki so se ravno tako vključili v razpravo. Po čitanju pisma predsednika ZKJ in izvršnega biroja

predsedstva ZKJ ter tez in stališč občinskega komiteja sekretar OOZK ugotovi, da se vsi strinjajo z vsebino pisma, ki daje odlično podlago za organizirano družbenopolitično dejavnost članom ZK in vsem, ki so pripravljeni sodelovati pri utrjevanju idej samoupravljanja in razvoja gospodarstva.

Komisija, ki je bila po sklepu delavskega sveta razširjena še z dodatnimi člani, material pripravlja in je že prišla do določenih zaključkov oziroma izhodišč za nadaljnje delo, tako da bo lahko vsem delavcem podjetja prikazala zadevno problematiko in tudi navedla, kako si konkretno zamišlja rešitev samoupravljanja v naši de-

S posveta o ustavnih dopolnilih

Na predlog PE Ljubljana je bil dograjen in v mesecu juliju 1972 odprt nov bencinski servis v Črnučah pri Ljubljani. Z izgradnjo tega servisa smo predvsem razbremenili servis Domžale I in servis na Titovi c. I v Ljubljani. Na območju poslovne enote Ljubljana je v izgradnji večji bencinski servis v Ljubljani na Titovi cesti nasproti Stadiona, pri garažni hiši v Ljubljani na Miklošičevi cesti in servis v Kranjski gori, oziroma na Podkorenu.

Zaradi izgradnje nove avtoceste Ljubljana—Postojna smo se odločili, da zgradimo na obeh straneh te ceste večja bencinska servisa z bifeji in parkirnimi prostori. Po otvoritvi te ceste bosta omenjena servisa zaenkrat edina na tej relaciji. Kolikor bodo vremenske prilike dopuščale, predvidevamo, da bosta ta dva servisa odprta v januarju leta 1973. V programu pa imamo, da bomo na tej cesti, takoj po dograditvi nadaljnjih odsekov, zgradili še nove objekte.

Poleg vseh navedenih novogradenj so v izgradnji še bencinski servisi: Šentjernej na Dolenjskem, Vojnik pri Celju, Maribor Tržaška c. III., Šentilj — naselje in Beltinci pri Murški Soboti.

Omenjeni objekti bodo dokončani v zgodnji pomladi, razen bencinskega servisa v Beltincih, ki bo odprt konec decembra 1972.

Jože Butala

Podrobneje so prisotni obravnavali teze in stališča občinskega komiteja, ker le-ta že konkretizira izvajanje pisma.

O delu komisije za izvajanje ustavnih dopolnil je nato predsednik te komisije tov. Rajko Novak povedal:

»O delu te komisije smo že poročali na dveh sestankih naše osnovne organizacije ZK.

lovni organizaciji. Je pa tudi določena problematika glede na dislociranost in je težko izraziti rezultate dela v nekem samostojnem obračunu v delovni organizaciji. Težko je namreč reči, ali imajo naše organizacijske enote take lastnosti, da bi vsaka zase lahko samostojno predstavljala TOZD, ker dejansko obstajata medsebojna povezanost in odvisnost.

Kot že rečeno, je tu še precej problemov in bomo morali še precej delati, da bomo prišli do pametnih zaključkov, ki bodo za naše podjetje najboljši. Poudariti pa je, da komisija dela na izgradnji sistema, kako zagotoviti čimbolj neposredno samoupravljanje in čimbolj neposredno odločanje o pomembnejših zadevah. Tako med drugim proučujemo skupne naloge, o katerih naj člani delovne organizacije odločajo na zborih svoje enote, oblikujemo vprašanja, katerih reševanje bi bilo v pristojnosti delavskega sveta in poslovnega odbora in tista, ki bi ostala v pristojnosti svetov poslovnih enot in individualnih organov samoupravljanja. Skratka, problematika je zelo obširna in komisija ocenjuje, da bo materija obdelana in pripravljena za razpravo pred kolektivom. Obravnavala naj bi se na zborih delovnih skupnosti, tako da bi sleherni član kolektiva imel možnost povedati svoje mnenje o tem, kako naj se v bodoče organiziramo. Zimski meseci bi tedaj bili termin, da se o tem odločimo in da nato ustrezno popravimo našo interno zakonodajo. Spomladi prihodnje leto pa bi šli na nove organe samoupravljanja. Pomnim naj še, da je naša komisija za izvedbo amandmajev po svojem sestavu tako obširna, da so v njej zastopane vse strukture v podjetju in je to pravzaprav že akcijski odbor. Pozivam vse člane kolektiva, da se našim prizadevanjem priključijo, ker nam bo vsaka iniciativa dobrodošla.«

Sekretar po krajši razpravi o podanem poročilu ugotovi soglasno mnenje navzočih, da se članom kolektiva predlagajo stališča in predlogi v zvezi z bodočim sistemom samoupravljanja v podjetju, kot jih je pripravila komisija za izvedbo dopolnil.

Razprava se je nadalje odvijala v zvezi z zahtevo pisma, da se poleg državne kontrole zagotovi tudi učinkovita neposredna delavska kontrola poslovanja v podjetju.

Do podrobnosti so se obravnavali konkretni predlogi občinskega komiteja v zvezi z ob-

veščanjem delavcev o osebnih prejemkih vseh zaposlenih, čistih stroških, o poimeničnem pregledu delavcev, ki imajo kredit ter o pismenih pregledih dolžnikov in upnikov.

Po daljši razpravi so bili sprejeti konkretni sklepi, ki naj se v pisni obliki posredujejo DS in sicer:

a) Pismeni podatki o osebnih prejemkih delavcev za celotno organizacijo, razdeljeni na osnove, po katerih so bili izplačani, se sestavljajo trimesečno za preteklo trimesečje in kumulativno.

b) Pismeni podatki o čistih stroških, razdeljeni po vrstah stroškov, se sestavljajo trimesečno za preteklo trimesečje in kumulativno.

c) Poimenični pregled delavcev, ki so dobili od podjetja kakršenkoli kredit, se sestavlja enkrat letno in sicer takrat, ko se kredit deli. V pregledu morajo biti zajeti vsi krediti, ki so bili dodeljeni v prejšnjih obdobjih, njihovo trenutno stanje ter na novo razdeljeni krediti v letu poročanja.

č) Analizira naj se tudi stanje dolžnikov ali uporabnikov družbenih skladov.

Delavski svet je o gornjih sklepih že razpravljal na svoji seji in jih v celoti potrdil.

Po seji delavskega sveta je bil še poseben sestanek, na katerem je bila zlasti obravnavana problematika izterjave naših kupcev.

Ravno tako lahko poročamo, da so po terenu že organizirani posebni sestanki o problematiki izvajanja ustavnih dopolnil in akcijskega programa.

Jugoslovanski simpozij o tribologiji in uporabi maziv

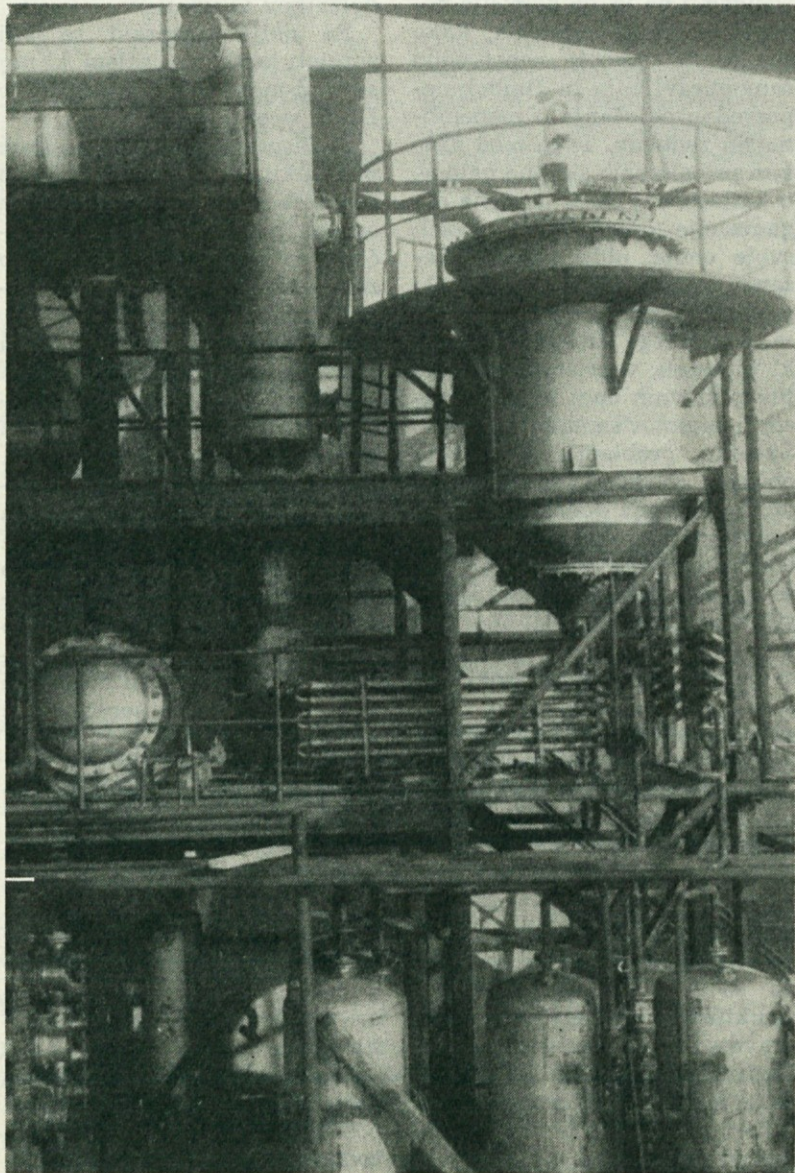
Jugoslovansko društvo za uporabo goriv in maziv je od 16. do 18. novembra letos v Splitu priredilo simpozij o tribologiji in uporabi maziv. Letošnji simpozij je bil že šesti po vrsti, od predhodnih pa se je razlikoval v tem, da so referenti obravnavali le probleme s področja tribologije in uporabe maziv. Dosedanji simpoziji so obravnavali problematiko o uporabi goriv in maziv. Letos se je prvič pokazalo, da je to področje zelo obširno in ga ni več mogoče obravnavati skupno. Upravni odbor društva je zato sklenil prirediti naslednje simpozije izmenično; letošnjemu simpoziju o tribologiji in uporabi maziv bo sledil prihodnje leto simpozij o uporabi goriv in onesnaženju zraka.

Simpozija se je udeležilo 360 strokovnjakov iz Jugoslavije in tujine. Prečitanih je bilo 24 referatov, od katerih so jih 6 pripravili tuji avtorji. Vsi referati so bili zelo zanimivi, posebno pa je potrebno omeniti referat predsednika društva prof. Verčona, ki je obravnaval novo znanstveno smer s področja mazanja in maziv — tribologijo. Tribologija je veda, ki obravnava pojave trenja pri drsenju in kotaljenju, pojave hidrodinamičnega, hidrostatičnega in hidroelastičnega trenja ter sodobno manipulacijo z mazivi. Simpozija v Splitu se je udeležilo tudi 5 predstavnikov naše ga podjetja.

Hajdoše — otvoritev servisa je bila septembra 1972

Obnovili smo rafinerijo v Mariboru

Danes prinašamo nekaj posnetkov Rafinerije mineralnih olj v Mariboru, ki prikazujejo novi objekt destilacije in rafinacije med montažnimi deli.

V mesecu novembru se je pričela v tem objektu poizkusna proizvodnja, ki se te dni zaključuje.

Po 25 letih proizvodnje na starih napravah, ki niso bile namenjene tej proizvodnji, temveč destilaciji nafte in rafinaciji naftnih derivatov, so stare naprave odslužile. Kolektiv rafinerije, kljub osebni prizadevnosti, ne samo da ni mogel proizvodnje povečati, ampak je

moral brez moči opazovati, kako zadnja tri leta stalno nazaduje. Vse pogosteje so zastoji zaradi neodločljivih popravil starih naprav zavirali predelavo rabljenih olj in povečevali stroške proizvodnje.

Napočil je čas, ko se je bilo treba odločiti ali za preusmeritev proizvodnje ali za novo tehnologijo in nove naprave ali pa celo za opustitev dela v rafineriji.

Kljub začetnim težavam, ki so ponekod običajne pri poizkusnem obratovanju novih naprav, so prvi rezultati, ki smo jih z novimi napravami zbrali,

Kaj so rerafinirana olja?

Motorno olje, izdelano iz surovega zemeljskega olja, prihaja na trg iz rafinerij, kjer ga izdelujejo z destilacijo, selektivno rafinacijo in še oplemenitijo z ustreznimi kemičnimi dodatki glede na namen oziroma predpisane zahteve. Tako ustaljena predelava rabi za izdelovanje vseh vrst motornih olj.

V vsakem motorju se med obratovanjem tudi »najboljše« motorno olje spremeni zaradi tujih — predvsem toplotnih in obratovalnih vplivov. Povrh tega pa se še onesnažuje z olju povsem tujimi primesmi, kot so ostanki razgrajenih dodatkov, nezagorelega goriva, prah, voda itd.

potrdili, da je bila odločitev samoupravnih organov podjetja, da se postavi nova destilacija in rafinacija ter uvede nova tehnologija, pravilna.

Takšna odločitev je istočasno tudi nagrada in priznanje kolektivu, ki je 25 let delal v nemogočih razmerah, kljub temu pa so bila olja, ki so prihajala iz Maribora, ves čas na visoki kvalitetni ravni.

»Petrol« je postal velika gospodarska organizacija. Osebni stiki med člani te organizacije so vse redkejši in težji in zato smo se odločili v naslednjih člankih seznaniti petrolovce po vsej Sloveniji z našo proizvodnjo, novo tehnologijo in skušali pojasniti, kaj smo z njo pridobili ter o bodočih načrtih.

Zavedamo se, da se vodstvo podjetja in samoupravni organi za veliko vlaganje denarja v nove naprave niso določili iz sentimentalnih razlogov, vendar se kolektiv rafinerije vsem zahvaljuje. Odločitev ni bila enostavna, da je bila pravilna, pa bo kolektiv rafinerije v naslednjih letih — tako upamo — s svojim delom in uspehi tudi dokazal.

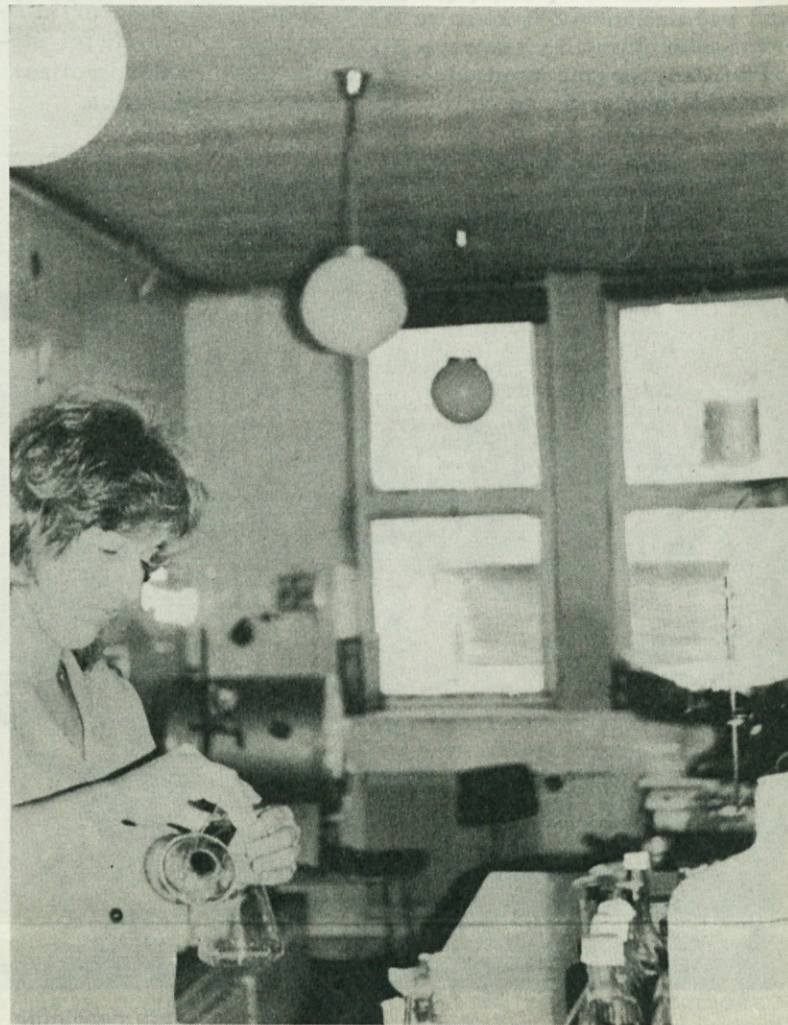
ing. Janez Zagradnik

Rerafinirana motorna olja

Rabljeno motorno olje pa še ni odpadno olje, marveč se po natančno preučnem postopku lahko ponovno predela. Tako olje strokovno imenujemo rerafinat oziroma dvakrat rafinirano olje ali tudi regenerat.

Iz nevednosti pa prav naziv »regenerat« povzroča zmotno

rafiniranih — olj, kakor so npr. cenena strojna olja, medtem ko so primešane strojne masti sploh strup za mazalna olja. V praksi so se rerafinirana olja vseh vrst izkazala kot polnovredna maziva. Zato je razumljivo in utemeljeno, da so privzeta v standarde — v drugih

mnenje, da je govor o nekakšnem za silo oživilnem izdelku in izhaja od tod tudi več ali manj pretirano nezaupanje glede njegove uporabe.

Iz rabljenega motornega olja je treba odstraniti vse zgoraj omenjene tujke, da bi dobili praktično nespremenjeno osnovno olje, ki zanj ni več potrebna selektivna rafinacija, kakor je sicer neogibno potrebna pri izdelovanju motornega olja iz surovega olja tj. nafte.

Res pa je, da nastanejo sčasoma v vsakem motornem olju zaradi oksidacije in termične obremenitve majhne količine ostarelih sestavin mineralnega olja hkrati z zmanjšano učinkovitostjo aditivov. Vse nevšečne sestavine se odstranjujejo pri obdelavi rabljenega olja z žvepleno kislino, ki je bistveni del rerafinacijskega postopka. Z dodajanjem svežih dodatkov — po vrsti in količini — doseže rerafinat kakovostno stopnjo »novega« motornega olja. Temu ne ugovarjajo v vsej strokovni javnosti.

Ugodna in tako utemeljena ocena pa je lahko izpostavljena kritiki. Najbolj kočljiva je namreč kakovost zbranega rabljenega olja. Zbiranje velja samo za motorna olja po strogih navodilih, ki so obvezna za vse dobavitelje rabljenega olja. Samo za primer naj bo omenjeno, da med zbrana rabljena motorna olja ne spadajo vrste manjvrednih — ne selektivno

državah večinoma norme imenovane — z razlago, da rabljena olja, ko so jim z ustreznimi fizikalnimi in/ali kemičnimi postopki odstranili vse nezaželene primesi in onesnaženja, po analitičnih podatkih dosegajo kakovost svežih mineralnih olj, ki za motorna olja rabijo kot polnovredna osnovna olja.

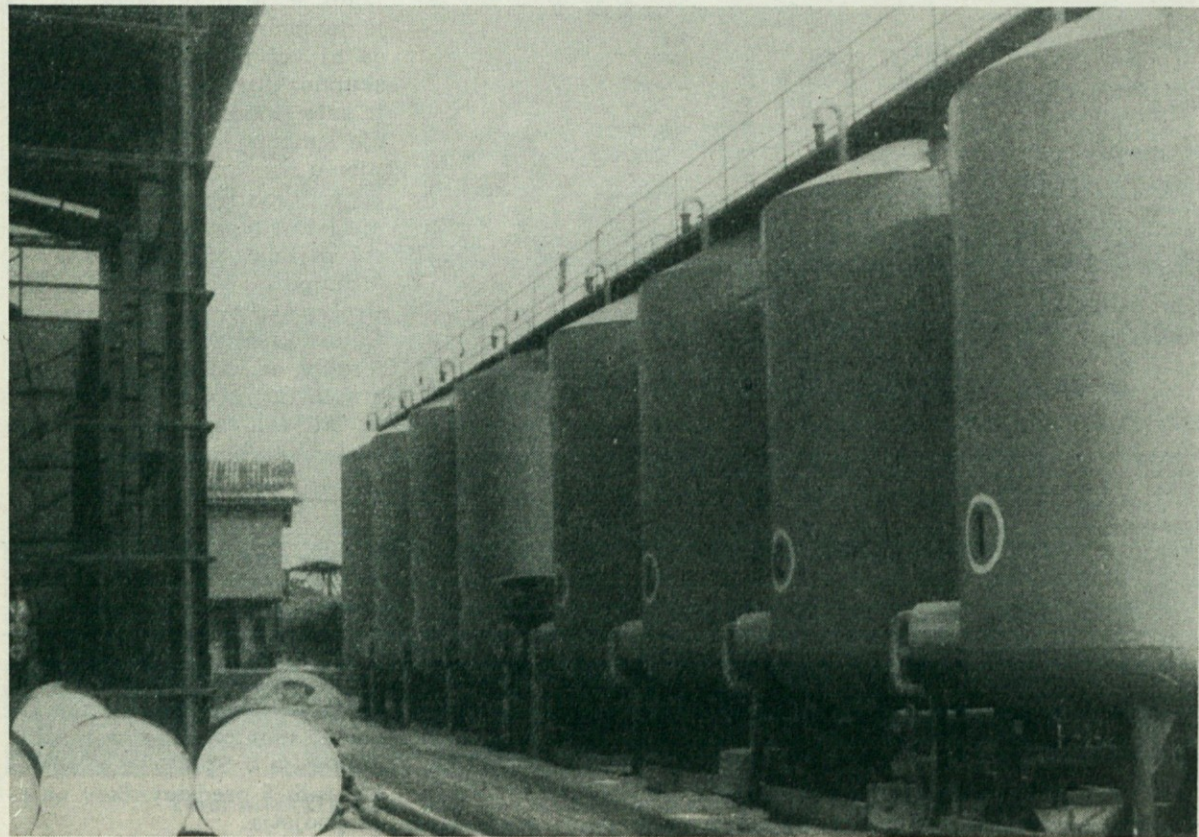
V standardih JUS se do te definicije oziroma priznanja še nismo dokopali, češ da pri nas uporaba rerafiniranih olj ni niti koristna niti potrebna.

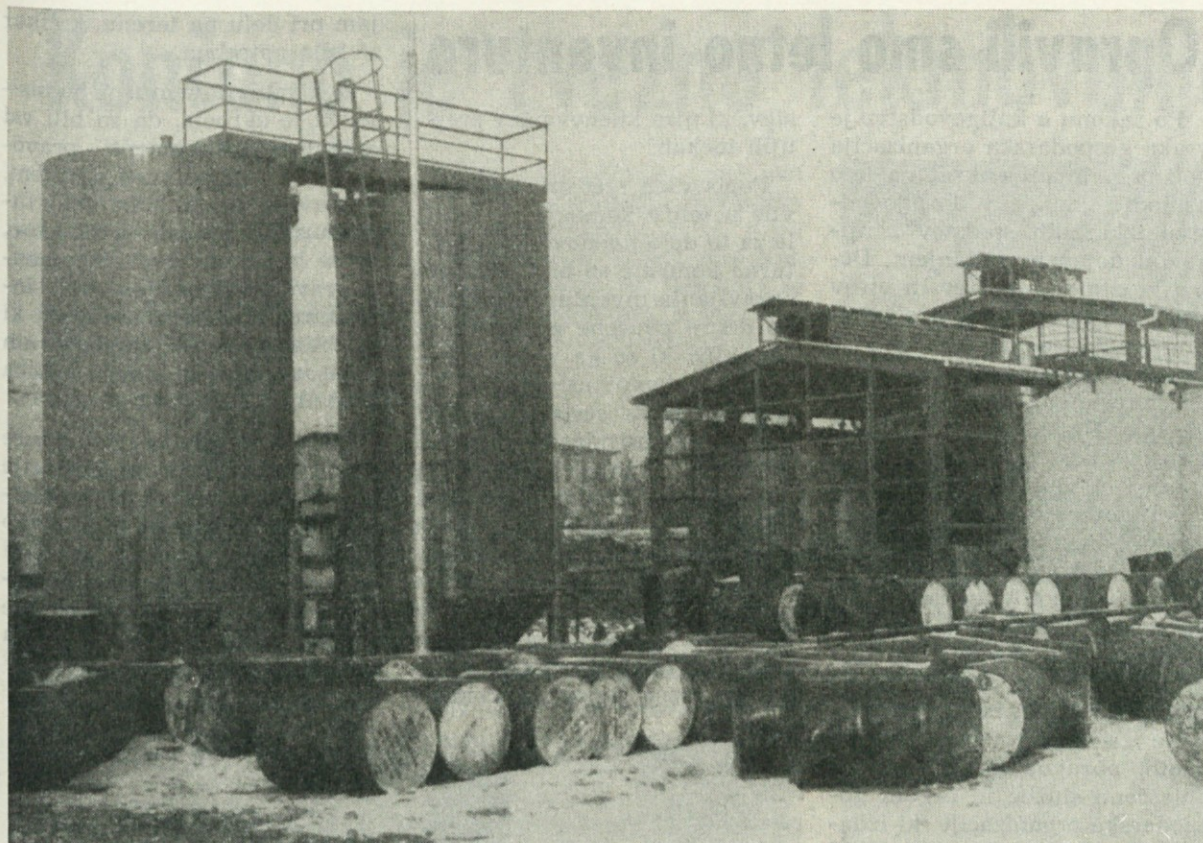
Take zadržke si je treba razlagati s pomisleki glede pri nas pričakovane in neodgovorne površnosti pri zbiranju rabljenega olja in celo tudi z zelo ozkimi gledanji na lastne finančne in nikakor ne na mnogo širše skupne koristi.

Zbiranje rabljenega olja je pri nas namreč prepuščeno prosti pobudi, medtem ko obstajajo o tem zakonske obveznosti že kakih 20 let (v NDR npr. iz leta 1954).

Zakaj tudi rerafinirana motorna olja?

Gospodarske koristi, ki se dosegajo z zbiranjem rabljenih in rerafiniranjem teh olj so najlažje dosegljive v primerjavi s Švico, kjer je skupna letna poraba industrijskih in motornih olj okoli 80.000 ton, se pravi, da je približno tolikšna kakor pri nas. Iz te količine so pridobili 40.000 ton rerafinira-

nega olja in iz tega 20.000 ton — kakor na novo — uporabnega motornega olja.

V ZRN so te številke — po nekaterih dosegljivih virih — več kot desetkrat večje. Iz ZDA — s katerimi se na drugih področjih zelo radi primerjamo — sicer nimamo podatkov, zanesljivo pa je znano, da so tamkaj »izumili« rerafinacijo že leta 1948 in tako pridobljena olja brez pomislekov uporabljali tudi v letalstvu. V tej smeri so jim sledile glede industrijskih in motornih olj še mnoge druge države ter je za te namene tudi prijavljenih na stotine patentov.

Ne glede na prepričljivo dokazane gospodarske koristi je skrbno ravnanje z mazivi vseh

vrst nasploh še bolj pomembno, ker posega neposredno v zaščito oziroma onesnaževanje okolja.

Spričo naraščajoče motorizacije se je razpasla grda razvada, da se motorno olje menjava in seveda tudi poliva po obcestnih parkirnih prostorih. Od tod ga deževnica izpira in odnaša v odtok in po okolici, kjer za rastlinje strupeni dodatki začenejo svoje uničujoče delovanje. Drugod so za taka početja predpisane zelo občutne kazni.

Naloge v bodoče

Rerafinacija terja razen skrbnosti, izkušenj in znanja tudi mnogo raziskovanja. Teh nalog niso rešile niti velike in naj-

večje rafinerije. Avtomobilske tovarne so namreč razvile in še razvijajo nove variante vozil, ki jim predpisujejo nova zahtevna maziva z novimi aditivi.

S tem se odpira še vrsta raziskovalnih nalog za uskladitev potreb v motorni ter zahtev v naftni industriji, ki se bodo neposredno prenesle na področje rerafiniranja.

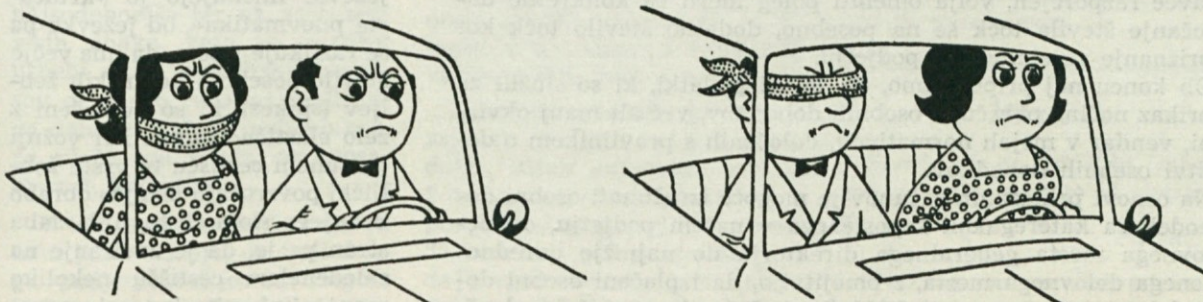
Zaključek

Tudi pri nas si prizadevamo za zbiranje rabljenih olj in rerafinacijo in tako npr. »Petrol« v Ljubljani nepopustljivo vztraja na teh vidikih in na srečo v naši državi ni niti čisto osamljen.

Prof. Albert Struna, dipl. inž.

Mreža novih bencinskih črpalk se vedno bolj širi

Ko vozi on...

Ko vozi ona...

Kako si izračunam osebni dohodek?

Na odprtem sestanku OO ZK ljubljanske regije je bilo razpravljano tudi o osebnih dohodkih zaposlenih v temeljnih organizacijah združenega dela in o tem, kako informirati delavca o njegovem osebnem dohodku oziroma o prejemkih vseh zaposlenih v delovni organizaciji. V tej zvezi je bilo izrečenih več predlogov, med drugim tudi, da bi vsak delavec prejel podatke o prejemkih vseh zaposlenih v podjetju. To bi bilo za naše podjetje glede na število zaposlenih tehnično težko izvedljivo. Da pa bi si

lahko vsak sam izračunal osebni dohodek in tudi drugim zaposlenim, za katere se zanima (v ta namen je bilo dostavljeno vsem organizacijskim enotam prečiščeno besedilo pravilnika o delitvi dohodka in o delitvi osebnih dohodkov), navajamo spodaj način računanja vrednosti točke za posamezne enote ter upoštevajoč tako izračunane vrednosti tudi obračun osebnega dohodka za nekatera delovna mesta.

Pri obračunu osebnega dohodka je vzet redni delovni čas — 182 ur v mesecu.

Bencinski servisi

Promet na uro: 700 din

Stalna vrednost točke

1,700

Dodatna vrednost točke:

— dodatek na promet

0,11 za vsakih 100 din prometa na uro do 545 din

— $545 \times 0,11$

= 0,600

0,037 za vsakih 100 din prometa na uro za razliko nad 545 din ($700 - 545$) — $155 \times 0,37$

= 0,057

— dodatek na promet z avtomaterialom

0,040

— dodatek za kakovost poslovanja — stopnjo kulturne postrežbe

0,300

2,697

Po sklepu delavskega sveta podjetja se z veljavnostjo od 1. oktobra 1972 dalje izračunana vrednost točke posamezne enote poveča za 15%, tako da znaša vrednost točke za obračun osebnega dohodka — $2,697 \times 1,15$

= 3,102

Navajamo primer obračuna osebnega dohodka za prodajalca I in II (str. 64 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, priloga VI/A — sistemizacija in točkovna ocena, št. delovnega mesta 375,376):

Prodajalec I

325 točk \times 182 ur = $59.150 \times 3,102 = 1.834,83$ din

Prodajalec II

295 točk \times 182 ur = $53.690 \times 3,102 = 1.665,46$ din

Poseben obračun velja za interna bencinska servisa »Viator«, Ljubljana in »Avtobusni promet«, Maribor.

Promet na uro: 576,47 din

Stalna vrednost točke

1,700

Dodatna vrednost točke:

— dodatek na promet

0,22 za vsakih 100 din prometa na uro do 545 din

— $545 \times 0,22$

= 1,199

0,06 za vsakih 100 din prometa na uro za razliko nad 545 din — $31,47 \times 0,06$

= 0,019

2,918

Povečanje za 15% — $2,918 \times 1,15$

= 3,356

Obračun osebnega dohodka za prodajalca I:

325 točk \times 182 ur = $59.150 \times 3,356 = 1.985,07$ din

Trgovina Kranj — Labore

Promet na uro: 637,90 din

Stalna vrednost točke

1,700

Dodatna vrednost točke:

— dodatek na promet

0,9 za vsakih 10 din prometa na uro do 70 din

— $70 \times 0,9$

= 0,630

0,11 za vsakih 100 din prometa na uro do 545 din

— $545 \times 0,11$

= 0,600

0,037 za vsakih 100 din prometa na uro za razliko nad 545 din ($637,90 - 70$) = $567,90 - 545 =$

$22,90 \times 0,037$

= 0,008

2,938

Povečanje za 15% — $2,938 \times 1,15$

= 3,379

Obračun osebnega dohodka za prodajalca I:

325 točk \times 182 ur = $59.150 \times 3,379 = 1.998,68$ din

Prodajalna Šentvid

Promet na uro: 333,39 din

Stalna vrednost točke

1,700

Dodatna vrednost točke:

— dodatek na promet	
1,20 za vsakih 10 din prometa na uro do 70 din	= 0,840
— 70 × 1,20	
0,11 za promet nad 70 din — 263,39 × 0,11	= 0,290
	2,830
Povečanje za 15 % — 2,830 × 1,15	= 3,255

Obračun osebnega dohodka za prodajalca I in II (št. delovnega mesta 207, 208):

Prodajalec I	
325 točk × 182 ur = 59.150 × 3,255 = 1.925,33 din	
Prodajalec II	
295 točk × 182 ur = 53.690 × 3,255 = 1.747,61 din	

Skladišča

Promet na uro: 877,13	
Stalna vrednost točke	1,700
Dodatna vrednost točke:	
— dodatek na promet na uro	
0,25 za vsakih 100 din prometa na uro do 350 din	= 0,875
— 350 × 0,25	
0,045 za vsakih 100 din prometa na uro za razliko nad 350 din — 527,13 × 0,045	= 0,237
	2,812
Povečanje za 15 % — 2,812 × 1,15	= 3,234

Obračun osebnega dohodka za poslovodjo, skladiščnega delavca in snažilko (št. delovnega mesta 138, 155, 232):

Poslovodja	
480 točk × 182 ur = 87.360 × 3,234 = 2.825,22 din	
Skladiščni delavec	
285 točk × 182 ur = 51.870 × 3,234 = 1.677,48 din	
Snažilka	
245 točk × 182 ur = 44.590 × 3,234 = 1.442,04 din	

Avto negovalnice

Stalna vrednost točke	2,630
Dodatna vrednost točke:	
— dodatek na podlagi ocene, vzdrževanja naprav, inventarja in okolice avto negovalnice	0,240
	2,870
Povečanje za 15 % — 2,870 × 1,15	= 3,301

Individualni učinek se ugotavlja po tabeli norm individualnega učinka (str. 27 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, priloga III — normativi dela za avto negovalnice).

Obračun osebnega dohodka za negovalca (št. delovnega mesta 371):

Doseženo štev. točk	
— individualni učinek	
72.570 × 3,301 = 2.395,54 din	
43.900 × 3,301 = 1.449,14 din	

Rafinerija

Vrednost proizvodnje in storitev na uro: 209,27 din	
Stalna vrednost točke	1,700
Dodatna vrednost točke:	
0,45 za vsakih 100 din proizvodnje in storitev na uro — 209,27 × 0,45	= 0,942
	2,642
Povečanje za 15 % — 2,642 × 1,15	= 3,038

Obračun osebnega dohodka za rafinerja, kemotehnik in administratorja (št. delov. mesta 341, 349, 360):

Rafiner	
380 točk × 182 ur = 69.160 × 3,038 = 2.101,08 din	
Kemotehnik	
510 točk × 182 ur = 92.820 × 3,038 = 2.819,87 din	
Administrator	
300 točk × 182 ur = 54.600 × 3,038 = 1.658,75 din	

Autopark — delavnica

Stalna vrednost točke	2,750
Povečanje za 15 % — 2,750 × 1,15	= 3,163

Individualni učinek se ugotavlja po tabeli norm individualnega učinka (str. 29—52 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, priloga IV — tabela normativov individualnega učinka šoferjev in priloga V — tabela norm individualnega učinka v delavnici).

Obračun osebnega dohodka za šoferja in monterja (št. delov. mesta 309, 313):

Šofer	
Doseženo štev. točk	
— individ. učinek	
54.750 × 3,163 = 1.731,74	
Monter	
Doseženo štev. točk	
— individ. učinek	
58.090 × 3,163 = 1.837,39 din	

Opravili smo letno inventuro

Po zakonu o knjigovodstvu je vsaka gospodarska organizacija dolžna najmanj enkrat na leto uskladiti stanje v knjigovodstvu izkazanih sredstev z njihovim dejanskim stanjem. Dejansko stanje sredstev in virov sredstev pa se ugotovi s popisom na kraju samem, kjer se sredstva gospodarske organizacije preštejejo, stehtajo in izmerijo. Dejansko ugotovljeno stanje sredstev je inventurno stanje, ki služi za primerjavo s knjigovodskim stanjem. Na osnovi izvršenih primerjav knjigovodskega in dejanskega stanja se ugotovijo razlike za posamezno vrsto sredstev gospodarske organizacije. Razlike pri posameznih sredstvih gospodarske organizacije, ugotovljene za vsako organizacijsko enoto, obravnavajo za to pooblaščen službe in organi gospodarske organizacije, ki izdajo tudi svoje sklepe o načinu knjiženja ugotovljenih razlik.

Inventura v naši gospodarski organizaciji je bila organizirana v prvih dneh meseca decembra tega leta in je zajela vse trgovsko blago, sredstva rafinerije in denarna sredstva vseh organizacijskih enot, razen uprave in delavnice, kjer bo inventura narejena v prvih dneh januarja 1973. V mesecu decembru 1972 bo opravljena tudi inventura osnovnih sredstev, drobnega inventarja, objektov v izgradnji in vseh drugih sred-

stev, ki niso imenovana v prejšnjih točkah.

Popis vseh sredstev so opravile posebne komisije, ki so bile za to delo imenovane. Inventurne komisije so bile o načinu opravljanja inventure predhodno dobro poučene na skupnem sestanku, ki so ga vodili odgovorni strokovni uslužbenci. Na tem skupnem sestanku je bil vsem inventurnim komisijam natančno obrazložen način opravljanja inventur, vsi člani inventurnih komisij so dobili tudi strokovne odgovore in pojasnila na vsa vprašanja. Na upravi podjetja v Ljubljani je bila tudi organizirana dežurna služba v času inventure, ki je dajala razna pojasnila komisi-

jam pri delu na terenu, kolikor so bila potrebna.

Centralna inventurna komisija, ki je skrbela, da so bili vsi inventurni dokumenti pravočasno in v popolnosti narejeni, ugotavlja, da je bilo delo inventurnih komisij kvalitetno, da so bili inventurni dokumenti pravilno sestavljeni in v inventuro zajeta vsa sredstva, ki so bila predmet inventurnih popisov v prvih dneh meseca decembra.

Rezultat celotne inventure naše gospodarske organizacije bo objavljen v eni od naslednjih števil našega glasila, ko bo tudi vsa inventura v celoti opravljena in s pomočjo mehanografskega centra ugotovljene razlike vseh sredstev podjetja Petrol.

CIK

Uprave poslovnih enot

Instrument za delitev osebnih dohodkov za uprave poslovnih enot in za upravnika poslovne enote, ki nimajo uprave kot posebne enote je povprečna ponderirana vrednost točke vseh organizacijskih enot poslovne enote.

Povprečna vrednost točke organizacijskih enot PE	2,704
Povečanje za 15 % — 2,704 × 1,15	= 3,110

Obračun osebnega dohodka za referenta za bencinske servise (št. delov. mesta 241):

550 točk × 182 ur = 100.100 × 3,110 = 3.113,11 din	

Instalacija, aeroservisi, uprava podjetja

Instrument za obračun osebnih dohodkov za navedene enote je povprečna ponderirana vrednost točke celotnega podjetja.

Povprečna vrednost točke celotnega podjetja	2,735
Povečanje za 15 % — 2,735 × 1,15	3,145

Obračun osebnega dohodka za polnilca cistern (št. delovnega mesta 328), polnilca letal (št. delovnega mesta 31) in gradbenega referenta (št. delovnega mesta 57):

Polnilce cistern	
300 točk × 182 ur = 54.600 × 3,145 = 1.717,17 din	
Polnilce letal	
325 točk × 182 ur = 59.150 × 3,145 = 1.860,27 din	
Gradbeni referent	
570 točk × 182 ur = 103.740 × 3,145 = 3.262,62 din	

V enotah, kjer se ugotavlja promet na uro, je upoštevati določilo o regresiji — postopnem zniževanju, ki se obračunava na osnovi zbirnega prometa. Le-ta se dobi tako, da se skupni promet od 1. januarja do zaključka zadnje obračunske dobe — meseca — razdeli s številom opravljenih delovnih ur v isti dobi.

Pri individualni ocenitvi delovnega mesta, na katerega je delavec razporejen, velja omeniti poleg meril za konkretno določanje števila točk še na posebno, dodatno število točk kot priznanje za stalnost v podjetju.

Ob koncu naj pripomnimo, da so vsi podatki, ki so služili za prikaz načina obračuna osebnih dohodkov, več ali manj okvirni, vendar v mejah normativov, določenih s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov.

Na osnovi prikazanih računov je mogoče izračunati osebni dohodek za kateregakoli zaposlenega v našem podjetju, od delovnega mesta generalnega direktorja do najnižje ovrednotenega delovnega mesta, z omejitvijo, da izplačani osebni dohodek ne sme presegati 6.000 din, določenih s splošnim družbenim dogovorom oziroma s samoupravnim sporazumom.

TUDI V ZVEZNI REPUBLIKI NEMČIJI OBVEZEN KOMPLET PRVE POMOČI

Od 1. januarja 1973 dalje bo moralo tudi v Zvezni republiki Nemčiji imeti vsako vozilo komplet prve pomoči. Pričakujejo, da bo kontrola zelo stroga. Predvidena kazen za tiste, ki kompleta ne bodo imeli, je 10 DM.

BMW POVEČUJE TOVARNO

Znana nemška avtomobilska tovarna BMW bo v kratkem dogradila v kraju Dingolfing nove obrate za preoblikovanje pločevine. Dve od 53 velikih stiskalnic za izdelavo delov karoserije že preizkusno obratujejo. V prihodnjem letu računajo tudi na dobavo nekaterih avtomobilskih delov od kooperantov iz Jugoslavije.

NOVA VRSTA JEŽEVK

Znana tovarna pnevmatik »Dunlop« preizkuša novo vrsto ježevk. Imenujejo jo »krtačasta pnevmatika«, od ježevke pa se razlikuje v tem, da ima večje število posebnih kovinskih žeb-ljev (spikes), ki so podloženi z zelo elastično gumo. Pri vožnji po suhem cestišču te vrste žeb-ljički povzročajo manjšo obrabo vrhnega sloja ceste, njih slaba stran pa je, da je zaviranje na zaledenem cestišču nekoliko manj učinkovito kot pri uporabi ježevk.

Končano je zvezno tekmovanje bencinskih servisov

Komisija za ocenjevanje bencinskih servisov, katerih podjetja so člani Poslovnega združenja »Petrolunion«, je konec oktobra t. l. končala delo.

Po propozicijah pravilnika za zvezno tekmovanje bencinskih servisov so podjetja prijavila naslednje število servisov:

	Prijavljeno	Ocenjeno
Jugopetrol, Beograd	114	10
Petrol, Ljubljana	103	10
Jugopetrol, Novi Sad	66	8
Jugopetrol, Sarajevo	24	4
Jugopetrol, Kotor	13	3
HENA, Sarajevo	10	3
Skupaj	330	38

Jugopetrol Skopje je s prijavami zakasnil, zato podjetje ni bilo to leto zajeto v tekmovanju.

Vrstni red podjetij, izračunan na osnovi doseženih rezultatov bencinskih servisov, je proti lanskemu letu ostal praktično nespremenjen, le rezultati so nekoliko boljši, kar je razvidno iz naslednje razpredelnice:

Podjetje	Doseženo povprečje točk	
	1971	1972
Petrol, Ljubljana	88,99	92,33
Jugop., Novi Sad	84,79	90,33
Jugop., Beograd	77,29	79,33

Sledijo po vrstnem redu Jugopetrol Sarajevo, HENA Sarajevo in Jugopetrol Kotor.

O cilju tega tekmovanja in načinu izbora bencinskih servisov smo v našem časopisu že pisali, zato tega ne bi ponavljali, pač pa pogledjmo, kako so se izžrebani bencinski servisi uvrstili, oziroma kakšen uspeh so dosegli:

Doseženo mesto	Bencinski servis
1.	Nova Gorica II.
2.	Novi Sad I.
3.	Dutovlje
4.	Lj. Celovška III.
5.	Kanal ob Soči
6.	Celje, Ul. XIV. div.
7.	Murska Sobota II.
8.	Osiječ—Tvrđica
9.	Rateče—Planica Čačak I.
10.	Turija
11.	Kraljevo
12.	Plandišče
13.	Koper Bertoki Šimanovci
14.	Zrenjanin VII
15.	Otočec
16.	Paračin II.
17.	Zaječar II.
18.	Stapar
19.	Senta
20.	Beograd, Ugrinovačka
21.	Kragujevac I.
22.	Maribor, Partizanska

Podjetje	Doseženo št. točk
Petrol, Ljubljana	97,66
Jugopetrol, Novi Sad	97,00
Petrol, Ljubljana	96,00
Petrol, Ljubljana	95,33
Petrol, Ljubljana	95,00
Petrol, Ljubljana	94,66
Petrol, Ljubljana	94,33
Jugopetrol, Novi Sad	93,66
Petrol, Ljubljana	92,66
Jugopetrol, Beograd	92,66
Jugopetrol, Novi Sad	92,00
Jugopetrol, Beograd	91,33
Jugopetrol, Novi Sad	90,33
Petrol, Ljubljana	89,33
Jugopetrol, Novi Sad	89,33
Jugopetrol, Novi Sad	88,66
Petrol, Ljubljana	88,33
Jugopetrol, Beograd	88,00
Jugopetrol, Beograd	87,66
Jugopetrol, Novi Sad	86,00
Jugopetrol, Novi Sad	85,66
Jugopetrol, Beograd	85,00
Jugopetrol, Beograd	84,66
Petrol, Ljubljana	80,00

Kot vidimo iz doseženih rezultatov, ostane pokal to leto Petrolu — bencinskemu servisu Nova Gorica II. iz PE Ajdovščina. Razveseljivo je tudi dejstvo, da so od desetih mest prve — nagrajene skupine, zasedli 7 mest bencinski servisi našega podjetja.

Rezultati ocenjevanja in tekmovanja niso sami sebi namen, pač pa je njihov cilj vzgoja našega prodajnega kadra, da bi lahko svoje delo čim bolj približal željam in potrebam kupcev. Dobri rezultati dela so odvisni od dveh faktorjev in sicer od tehnične opremljenosti servisov ter zaposlenega osebja.

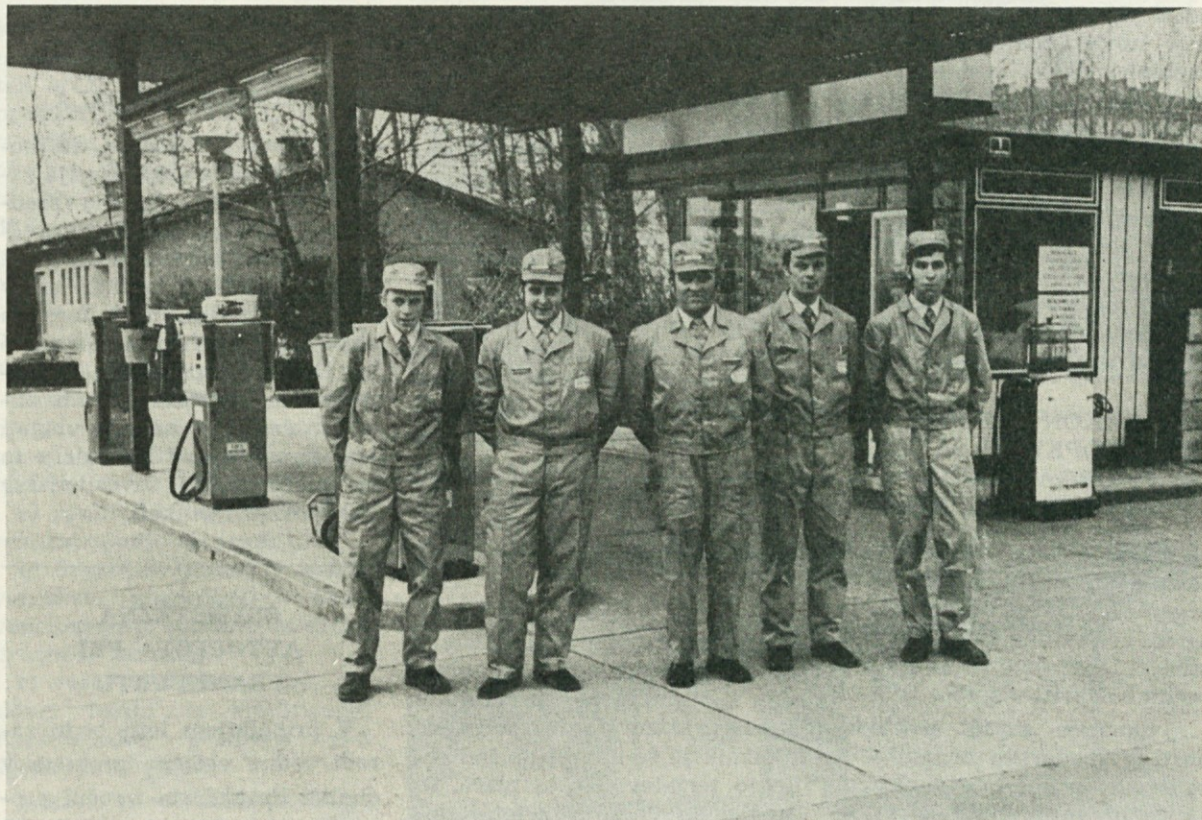
Lahko trdimo, da je tehnična opremljenost naših servisov naj sodobnejša ter na vseh servisih enaka, zato so različni uspehi naših bencinskih servisov dejansko rezultat različnega dela, ki kažejo različno mero vloženega truda pri posameznih kolektivih.

V tem letu doseženi rezultati nam jasno kažejo, da tudi druga podjetja težijo za dvigom kulturne postrežbe, ter da jim to tudi v določeni meri uspeva.

Če pogledamo rezultate lanskoletnega in letošnjega ocenjevanja, lahko ugotovimo viden napredek. V lanskem letu je bila ocena za prvo mesto 92,66 točk, za deseto mesto pa 82 točk. Letošnje ocene so dokaj višje, saj je prvo mesto ocenjeno s 97,66 točkami in deseto mesto z 92 točkami. Razlika med prvim mestom in desetim mestom znaša samo 5,66 točk, ali v primerjavi med 1. in 20. mestom samo 12,66 točk.

Navedeni rezultati nam jasno kažejo, da bomo morali v bodoče vlagati še več osebnega truda, kot smo ga do sedaj. Lahko se namreč zgodi, da bodo posamezni servisi kljub tehnični opremljenosti, toda z majhno mero osebne prizadevnosti, zasedli ne samo 15. in 22. mesto v tekmovanju, temveč še kakšno nižje mesto!

Doseženi rezultati, gledano z aspekta podjetja kot celote, so dobri, kljub minimalni razliki 2 točk proti drugoplasiranemu podjetju Jugopetrol Novi Sad. Ti rezultati potrjujejo tudi to, da je organizacijska naravnost drobne prodaje pravilna, ter jo je potrebno samo še dopolnje-

Zmagovalna ekipa bencinskega servisa v Novi Gorici s poslovojem tov. Molarjem Lucjanom v sredini (na sliki manjka en član kolektiva)

Bencinski servis Nova Gorica II

vati, predvsem z dobrimi organizacijskimi prijemi, pri čemer morajo sodelovati vsi zaposleni, zlasti pa zaposleni sodelavci na bencinskih servisih.

Kolektivom bencinskih servisov, ki so se uvrstili v skupino prvih desetih nagrajenih in v skupino drugih desetih pohvaljenih bencinskih servisov, iskreno čestitamo k doseženim rezultatom. Posebno čestitko smo dolžni izreči kolektivu bencinskega servisa Nova Gorica II., ki je v zveznem tekmovanju osvojil prvo mesto.

Misli

Zenske so si izmislile ljubezen, a moški poroko in zvestobo.

Pascal

Večkrat smo smešni, pa zato nismo nič krivi.

Heine

Starega vola ne bi ubili, če ne bi pozabili, kaj vse je za nas storil.

Imeti denar je še večja muka, kot pridobiti si ga.

Plevel je opozicija narave proti oblasti vrtnarjev.

Tistega, ki se ne postavi sam za tarčo, ne moreš zadeti.

Od mladih ljudi pričakujemo, da bi delali kot odrasli in da bi se hkrati pustili od nas voditi kot otroci.

Svet se boji časa, čas pa se boji samo piramid.

Arabski pregovor

Krepostna ženska vas navdahne, sposobna ženska vas zanima, lepa pritegne, osvoji pa vas le uvidevna ženska.

NAGRADE

Na uredništvo je prispelo 66 rešitev nagradne križanke, objavljene v prejšnji številki.

Komisija je izžrebala 3 pravilne rešitve, nagrade pa prejmejo:

1. nagrado v znesku 100 din, Polegeg Brigita, Rafinerija Maribor,

2. nagrado v znesku 50 din, Levačič Biserka, Uprava — FRS

3. nagrado v znesku 50 din, Geček Marjan, Uprava — Komerčialni sektor.

Nagrajenci naj dvignejo nagrade v glavni blagajni na upravi podjetja. Zunanjim nagrajencem bomo nagrade poslali po pošti.

Proti nelikvidnosti v gospodarstvu Naša akcija za izterjavo

V Uradnem listu SFRJ, št. 39 od 27. 7. 1972 so bili objavljeni trije novi zakoni, ki po svoji vsebini spadajo med ukrepe, s katerimi naj se zagotovi stabilnost v gospodarstvu in izboljša splošna likvidnost gospodarstva.

V tem zapisu bomo na kratko pregledali najvažnejše določbe teh zakonov, saj so to predpisi, ki bodo imeli zelo pomembne posledice v celotnem jugoslovanskem gospodarstvu in tudi za naše podjetje.

I. ZAKON O POGOJIH IN POSTOPKU ZA SANACIJO ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA

Zakon določa, da se uvede sanacijski postopek pri tistih organizacijah združenega dela, ki so nelikvidne, in pa pri tistih, ki izkazujejo v zaključnem računu nekrito izgubo.

a) **sanacija zaradi nelikvidnosti** gospodarske organizacije se uvede, če ima ta organizacija 45 zaporednih dni neporavnane obveznosti, evidentirane pri SDK (blokiran žiro račun). O tem mora SDK obvestiti zadevno gospodarsko organizacijo, banko, pri kateri ima ta svoja sredstva na rednem žiro računu, in občino, v kateri je njen sedež.

Kolikor prizadeta gospodarska organizacija v roku 30 dni po obvestilu SDK ne poravnava obveznosti, mora z objavo v Uradnem listu predlagati upnikom sanacijo. Način sanacije je prepuščen upnikom. Sanacija, to je plačilo obveznosti, pa mora biti opravljena v 90 dneh.

b) **Sanacija zaradi nekritih izgub**

Sanacija se uvede v 30 dneh po preteku roka za predložitev zaključnega računa, v katerem je gospodarska organizacija izkazala nekrito izgubo. V tem roku je taka gospodarska organizacija dolžna zagotoviti sredstva za kritje izkazane izgube v zaključnem računu. Če kritja ne dobi, se uvede sanacija po postopku, kot je opisan v predhodnem poglavju.

Ta zakon se bo uporabljal od 1. 1. 1973 dalje. Določbe tega zakona o uvedbi postopka sanacije pri tistih gospodarskih organizacijah, ki bodo v zaključnem računu izkazale izgubo, pa se bodo uporabljale že za zaključne račune za poslovno leto 1972.

II. ZAKON O UGOTAVLJANJU VREDNOSTI ZALOG IN POPRAVKU FINANČNEGA REZULTATA ZA DEL V DOLOČENEM ČASU NEIZTERJANIH TERJATEV

a) **Ugotavljanje vrednosti zaloga**

Zakon predpisuje, da se pri ugotavljanju vrednosti zaloga gotovih proizvodov, trgovskega blaga, nedovršenih proizvodov in polproizvodov mora ugotoviti njihova dejanska tržna vrednost. Negativna razlika med dejansko vrednostjo zaloga in knjižno vrednostjo se mora pokriti iz celotnega dohodka in se mora torej celotni dohodek

zmanjšati za to negativno razliko.

b) **Popravek finančnega rezultata za del v določenem času neizterjanih terjatev**

Zakon določa, da morajo gospodarske organizacije pri sestavljanju zaključnega računa in periodičnega obračuna zmanjšati celotni dohodek za del terjatev do kupcev, ki so starejši od 90 dni. Celotni dohodek se zmanjša za 25 % od vrednosti teh terjatev.

Zakon ima tudi prehodno določbo, ki se bo uporabljala le pri zaključnem računu za leto 1972. Po tej določbi se bo celotni dohodek, izkazan po zaključnem računu za leto 1972, zmanjšal le za 12,5 % in ne za 25 %.

Povedati moramo še to, da se zaradi popraviljanja finančnega rezultata gospodarske organizacije — upnika ne spreminjajo njena razmerja do dolžnika. Dolžnik je še naprej dolžan celotno terjatev. Ko jo plača, se to plačilo vnese v celotni dohodek pri naslednjem periodičnem obračunu oz. zaključnem računu.

III. ZAKON O ZAGOTOVITVI TRAJNIH OBRATNIH SREDSTEV V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

Ta zakon predpisuje, da mora gospodarska organizacija zagotoviti trajna obratna sredstva v višini vrednosti povprečnih letnih zalog blaga. To mora storiti bodisi iz lastnih virov bodisi s krediti, za katere pa mora znašati vračilni rok nad 5 let. Dokler gospodarska organizacija ne zagotovi trajnih obratnih sredstev, ne sme vlagati lastnih sredstev v investicije in ne more dobiti investicijskih kreditov pri bankah.

OSEMSTEZNA AVTOCESTA PRI FRANKFURTU

V prihodnjem letu bodo zaradi vedno večjega prometa v okolici Frankfurta izročili prometu okoli 70 km osemstezne avtoceste. Del te ceste že uporabljajo.

Čeprav naše podjetje ni med tistimi, ki jim grozi sanacijski postopek zaradi nelikvidnosti ali nekritih izgub, je prav, da smo seznanjeni z določbami novega zakona o pogojih in postopku za sanacijo organizacij združenega dela, ker bomo zanesljivo imeli opraviti s podjetji — našimi dolžniki, ki bodo in deloma že izvajajo postopek sanacije. Prav gotovo se bomo v prihodnjem poslovnem letu v večjem obsegu srečevali s predlogi za prevzem sanacije posameznih večjih dolžnikov in bomo morali odločiti o tem, ali bomo sanacijo prevzeli ali ne. To bodo zelo odgovorne odločitve in prav gotovo vsaj v prvih primerih ne bodo brez tveganja.

Tudi novi zakon o zagotovitvi trajnih obratnih sredstev nas trenutno ne prizadene, ker se bo pričel v celotnem jugoslovanskem gospodarstvu izvajati v praksi šele po 31. 12. 1975.

Posebej moramo opozoriti na določbe Zakona o ugotavljanju vrednosti zaloga in popravku finančnega rezultata za del v določenem času neizterjanih ter-

jatev. Za nas so zlasti važne določbe drugega dela tega zakona, ki se nanašajo na popravek finančnega rezultata zaradi neizterjanih terjatev, ki so starejši kot 90 dni. Zakon se bo uporabljal že za zaključni račun za leto 1972, čeprav v omiljeni obliki. Že v tem zaključnem računu bomo morali popraviti finančni rezultat tj. zmanjšati celotni dohodek za 12,5 % od vrednosti terjatev do kupcev, ki so starejši od 90 dni.

V našem podjetju smo se kar najresneje lotili problematike izterjave dolgov pri naših kupcih. Vsem nam je jasno, da so minili časi, ko smo naše dolžnike po večkrat pismeno opominjali k plačilu zapadlih računov in s kar največjim razumevanjem prisluhnili raznim težavam, ki so jih imeli naši dolžniki ter še in še potrpežljivo čakali na plačilo naših računov. Vse bolj in bolj bomo morali obiskovati naše kupce ne samo zaradi sklepanja pogodb, ampak tudi zato, da bomo prišli do plačila za dobavljeno blago. Pazljivo bomo morali spremljati gospodarjenje naših poslovnih partnerjev in njihovo plačilno sposobnost. Ne bodo več redki primeri, ko bomo morali ustaviti dobave blaga prezadolženim kupcem. Tega ukrepa smo se do sedaj posluževali le izjemoma, v bodoče pa bo pri marsikaterem kupcu edino ta ukrep učinkoval tako, da bomo prišli do plačila ali da bomo vsaj ustavili naraščanje dolga.

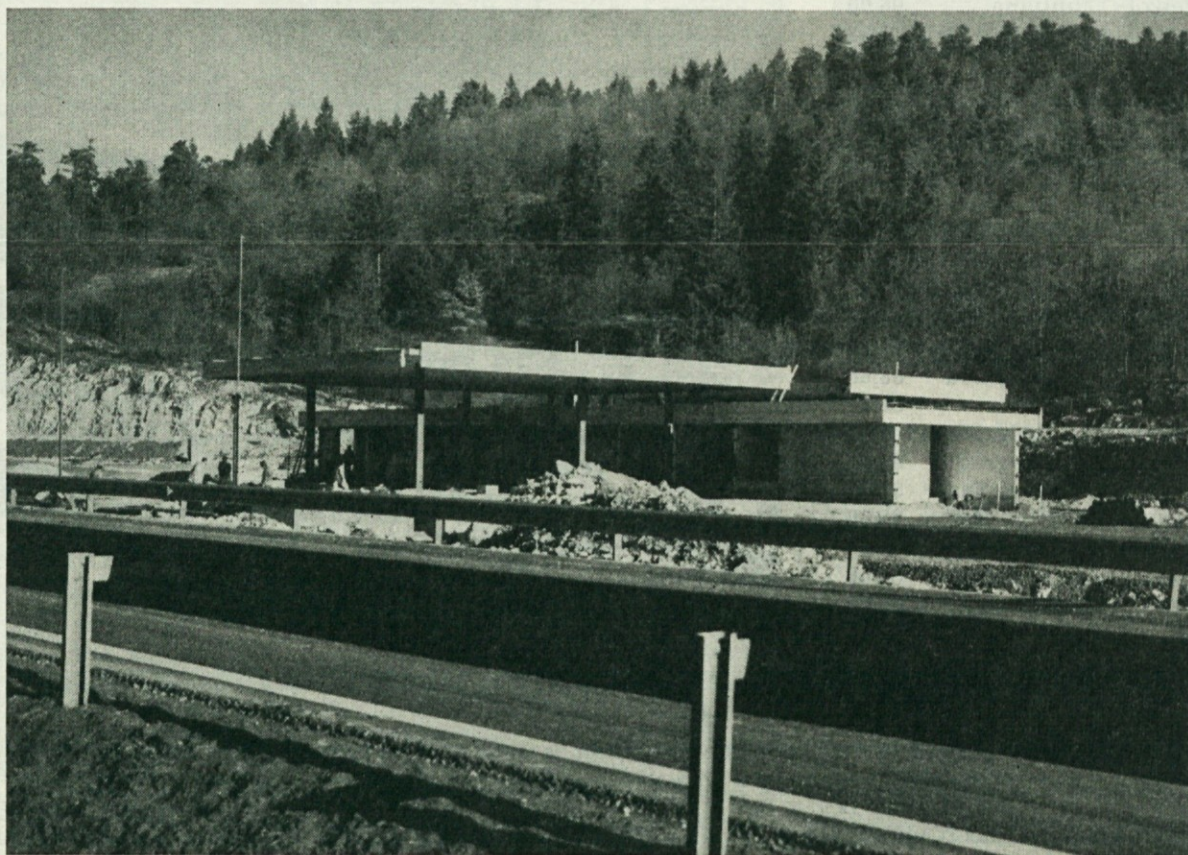
Spisek dolžnikov, ki nam dolgujejo nad 90 dni, je dolg in skupna vrednost teh terjatev do 30. 11. 1972 znaša okoli 5 milijard starih dinarjev. Če bi s takim stanjem zaključili tekoče poslovno leto, bi morali celotni dohodek zmanjšati za okoli 625 milijonov starih dinarjev.

Spisek naših dolžnikov je bil podrobno obravnavan na sestanku dne 5. 12. 1972, ki so mu prisostvovali vsi upravniki naših poslovnih enot in odgovorni delavci komercialnega sektorja, sektorja za drobno prodajo, finančnega sektorja in pravne službe.

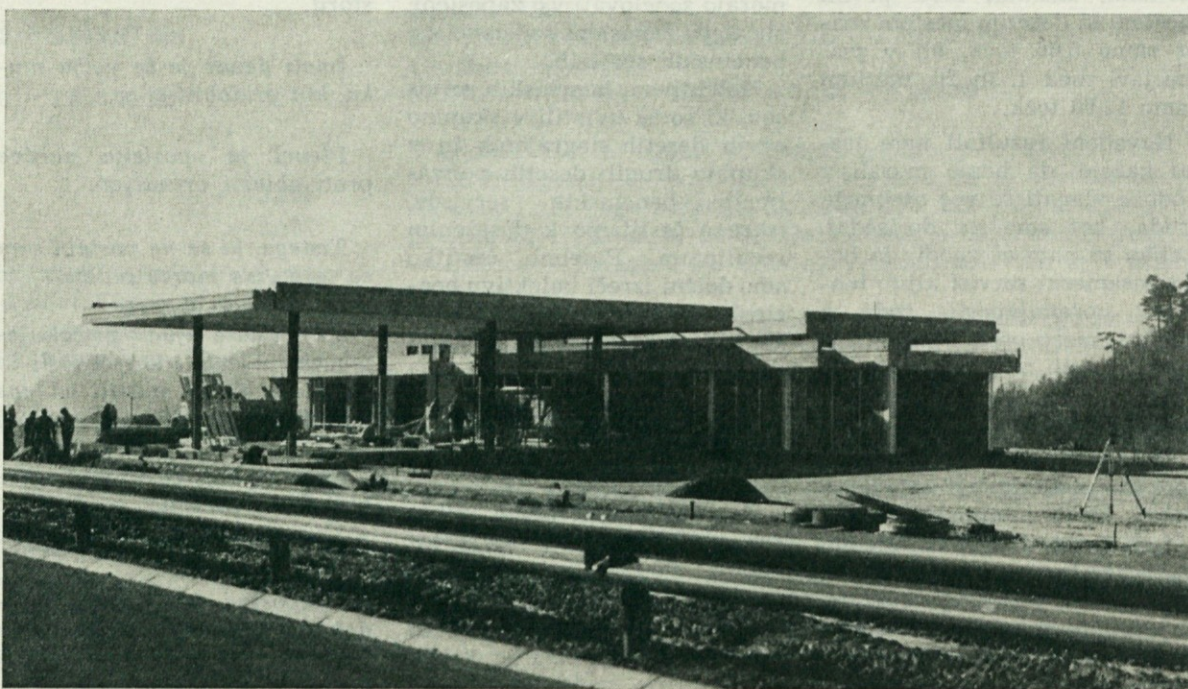
Na tem sestanku je bila vsem prikazana resnost položaja in nujnost takojšnjega ukrepanja, ki mora tudi prinesiti pozitivne rezultate že danes, kajti jutri bo lahko že prepozno. Upravniki poslovnih enot so na tem sestanku poročali, kaj so se dogovorili z dolžniki na svojih področjih, skupaj pa so se udeleženci sestanka odločali za razne ukrepe pri posameznih dolžnikih.

Tudi odgovorni delavci iz komercialnega sektorja in sektorja za drobno prodajo so poročali o ukrepih.

Ugotovili smo, da prizadevanje za takojšnjo izterjavo starih dolgov ni bilo brez uspeha in da je poostren režim izterjave, predvsem pa vzpostavljane osebnih kontaktov z dolžniki, že dal prve pozitivne rezultate in računamo, da bomo do konca tega leta v velikem obsegu zmanjšali omenjeni znesek ter-

Tudi naš kolektiv bo prispeval svoj delež postojnski cesti »lepotici«: zgoraj bencinski servis »Ravbarkomanda« z bifejem in parkirnimi prostori — leva stran, spodaj desna stran

INFORMACIJA

o srednjeročnem programu stanovanjske izgradnje ter o samoupravnem sporazumu s področja stanovanjskega gospodarstva

Dosedanji način zbiranja sredstev za stanovanjsko izgradnjo (4 % bruto OD, od tega 71,5 % ostane podjetju, 20 % za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOB, 8,5 odst. pa se izloča na skupen račun za subvencioniranje stanarin) ni dal zaželenih rezultatov. Analize kažejo, da na sedanje cene stanovanj 4 % sredstva komaj zadoščajo za izgradnjo 600 do 700 stanovanj letno. Ze sedaj pa nam znaša stanovanjski primanjkljaj samo v Ljubljani ca. 15.000 stanovanj.

Čeprav je bil v zadnjih desetih letih dosežen napredek v hitrejšem razvoju tehnologije,

Na podlagi teh in drugih dejstev predlagajo skupščine občin in mesta Ljubljane, da bi od leta 1973 dalje v Ljubljani temeljne organizacije združenega dela in druge organizacije izločale 6 % od bruto OD za stanovanjsko graditev. Na ta način bi zbrali ca. 210 milijonov din, kar bi zadostovalo za izgradnjo ca. 900 stanovanj. S temi sredstvi in sredstvi občanov ter ustrezno zemljiško politiko bi zaustavili nadaljnjo rast stanovanjskega primanjkljaja.

V primeru, da pride do podpisa samoupravnega sporazuma tako kot ga predlagajo skup-

ščine občin in mesta Ljubljane, to je, da bo najnižji odstotek sredstev za razširjeno reprodukcijo in družbeno pomoč v višini 6 % bruto OD, se okvirno predlaga za združevanje sredstev pri poslovni banki 30 %, za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu 30 odst., delovni organizaciji pa bi ostalo v njeno popolno razpolaganje 40 % tako izločenih sredstev.

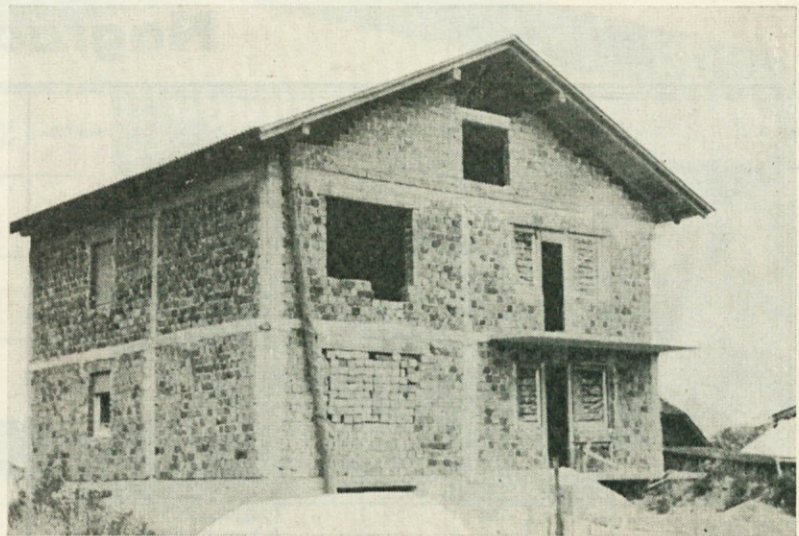
Sredstva, izločena za reševanje stanovanjskih vprašanj, bi morala pokrivati naslednje potrebe:

- razširjeno reprodukcijo in rekonstrukcijo stanovanj,
- družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu (subvencioniranje stanarin in druge družbene pomoči),
- vezavo sredstev pri poslovni banki za kreditiranje stanovanjske graditve pod ugodnejšimi pogoji.

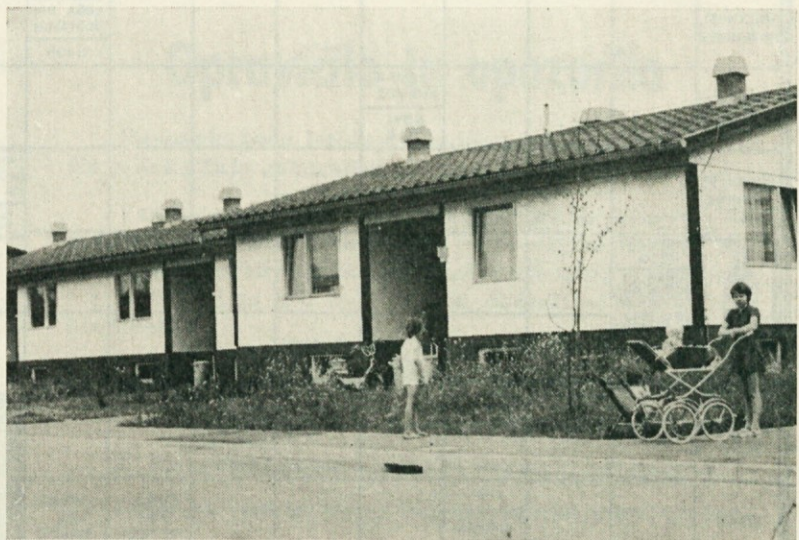
Takšen je osnutek predloga občinskih skupščin in skupščine mesta Ljubljane. Kot tak je šel v razpravo med ljubljanske kolektive in bo služil za podlago pri izdaji zakona o srednjeročnem programu stanovanjske izgradnje v republiki Sloveniji.

Zavedajoč se pomembnosti reševanja stanovanjske problematike so tudi delavci našega kolektiva zaposleni v ljubljanski regiji (PE — uprava, Zalog, Avtopark-delavnica, ter ljubljanske poslovalnice) na zborih delovnih ljudi v celoti podprli predlog občinskih skupščin in Skupščine mesta Ljubljane v prizadevanju po izboljšavi stanovanjskih oziroma socialnih razmer prebivalstva.

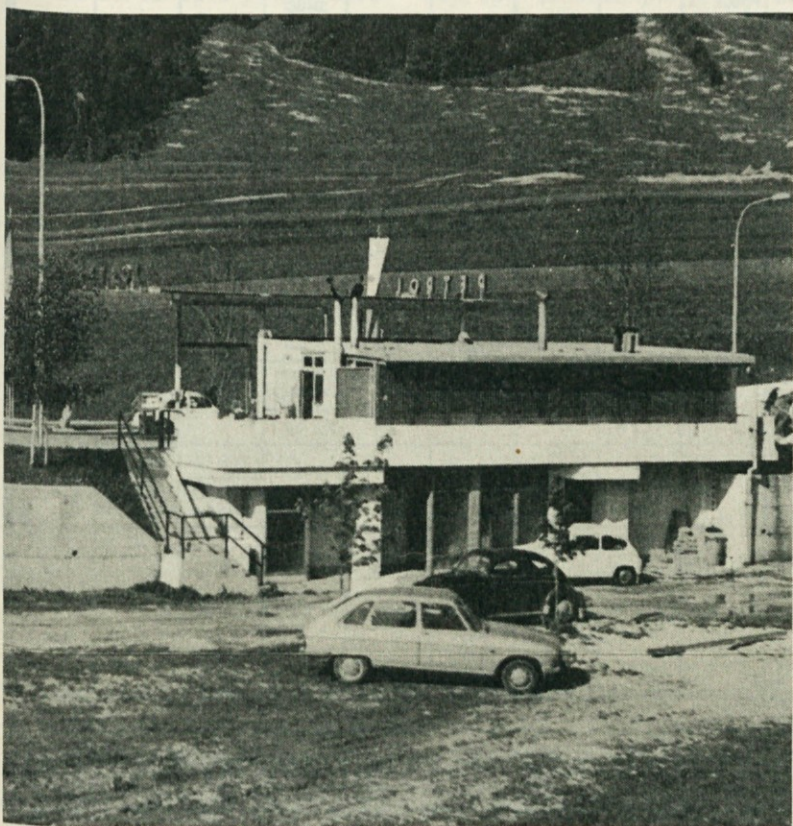
Vsekakor je predlog, da gospodarske organizacije iz svojih

Z lastnimi silami in s pomočjo podjetja si naš delavec gradi svoj dom

Vrstna hišica našega sodelavca

V spodnjih prostorih bencinskega servisa v Kranjski gori so štiri sobe — pravi počitniški dom

projektiranja in industrijske graditve, pa s to obliko in obsegom gradnje nismo dosegli pričakovanih rezultatov. Da ne bi prišlo do stagnacije ter nadaljnega poglobljanja negativne razlike med številom stanovanj in številom gospodinjev, bodo delovni ljudje, občani ter delovne in druge organizacije v bodoče samostojno z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi zagotavljali in združevali sredstva za stanovanjsko graditev.

jatev, starih nad 90 dni in s tem tudi zmanjšanje terjatev podjetja v bilanci.

Vsem odgovornim delavcem mora biti jasno, da ne gre za nikakršno enkratno akcijo, ampak da bo morala postati izterjava dolgov prav tako važna in odgovorna naloga kot prodaja blaga. Ne smemo pozabiti, da se bo omenjeni zakon v letu 1973 že ob periodičnem obračunu uporabljal v svoji strožji obliki in da bomo morali zmanjšati celotni dohodek za 25 % od vrednosti nad 90 dni starih neizterjanih terjatev. To pa bi podjetju lahko povzročilo resne težave in bi, ne nazadnje, imelo za posledico tudi občutno znižanje osebnih dohodkov naših delavcev.

sredstev izločajo 6 % od bruto OD sprejemljiv in ga bo po mojem mišljenju sprejela večina gospodarskih organizacij.

Glede delitve sredstev (6 % od bruto OD) pa so naši delavci na zborih zavzeli drugačno stališče. Na teh zborih je namreč prevladovalo mišljenje, da je za naše delavce veliko primernejše, če ostane gospodarski organizaciji sami več sredstev za delitev, ker delovna organizacija sama najbolj pozna socialne

probleme in stanovanjske težave svojih delavcev.

Tako je naša delovna organizacija sprejela sklep, da bomo v bodoče od BOD izločali 6 % za stanovanjsko graditev. Delitev sredstev pa naj bi bila naslednja: 70 % naj bi ostalo gospodarski organizaciji, 30 % pa bi podjetje prispevalo za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, oziroma v stanovanjski solidarnostni sklad.

K. G.

Posebej želimo srečno novo leto našim bivšim sodelavcem

S časom in rastjo podjetja se veča tudi število naših bivših sodelavcev. Tako imamo že danes 104 upokojenec, in sicer po poslovnih enotah takole:

UPOKOJENCI — 1971 (1972)

PE AJDOVŠČINA

1. Repič Anton
2. Kverh Anton
3. Čermelj Franc
4. Glešič Anton

PE BREŽICE

1. Preskar Franc
2. Zorko Stanko
3. Podveršič Mario
4. Mežan Vojteh
5. Debeljak Franc
6. Živkovič Vlado
7. Dimič Anton

PE CELJE

1. Vatovec Anton
2. Gedrih Milena
3. Berglez Ivan
4. Smole Franc
5. Čirič Jože
6. Knez Franjo
7. Randič Marjan
8. Leskovar Franc
9. Juhart Jakob
10. Bač Alojz
11. Smonkar Jože

12. Ambrož Mihael
13. Gostenčnik Jože
14. Pungartnik Kristjan
15. Turk Nada
16. Garmuš Leopold
17. Lah Ivan

PE LJUBLJANA

1. Habič Jože
2. Likovnik Heda
3. Novljan Anton
4. Grm Franc
5. Kepic Matevž
6. Vrtovec Bogomir
7. Kolenc Otmar
8. Pavlovčič Franc
9. Klemenčič Rudolf
10. Nagode Marija
11. Curk Marija
12. Žuran Janez
13. Gionetti Jože
14. Kovač Albert
15. Bečan Franc

PE MARIBOR

1. Bajc Srečko
2. Čep Avgust
3. Klanšček Ivanka
4. Plečko Franc
5. Koren Marta
6. Mesarec Vinko
7. Miler Miroslav
8. Grašič Henrik
9. Lorgar Anton
10. Rajtmajer Jože

PE RAFINERIJA MIN. OLJ, MARIBOR

1. Bukovnik Otmar
2. Rudolf Luka
3. Žižek Jože
4. Kropec Stefan
5. Perko Milan
6. Rodošek Rudolf
7. Berčar Ciril

PE POSTOJNA

1. Štefančič Jože
2. Tausani Bruno
3. Likar Stane
4. Hajna Franc
5. Žnidaršič Lado
6. Milavec Rudolf
7. Simšič Alojz
8. Panič Anton

PE ZALOG

1. Križan Jože
2. Vodin Ivan
3. Curk Jože
4. Kverh Marija
5. Omahen Fanči
6. Štirn Tomaž
7. Ulčar Tomaž
8. Doblekar Alojz

PE

AVTOPARK-DELAVNICA

1. Pirman Rudolf
2. Balha Anton

3. Skupek Miro
4. Turšič Jože
5. Gregorin Karel
6. Gorenc Franc
7. Pogačar Stane
8. Peternelj Jože
9. Jereb Franc

PE UPRAVA

1. Seifert Frida
2. Miklič Anton
3. Pevc Albina
4. Jeras Marija
5. Poljanec Francka
6. Bonča Viktor
7. Terpin Albert
8. Brenčič Vinko
9. Lovič Anka
10. Fuchsjaeger Friderik
11. Zupančič Anton
12. Udir Anton
13. Sluga Vladimir
14. Vogel Nada
15. Franzot Lado
16. Nemanič Vida

PE MURSKA SOBOTA

1. Lukač Franc
2. Rugelj Viktor
3. Grah Alojz
4. Benko Pavel
5. Žilavac Franc

